

WYCIĄG

z Rozporządzenia Prezydenta RP z dnia 10.11.1992 r w sprawie opisu, materiału, wymiarów, wzorów rysunkowych oraz sposobu i okoliczności noszenia odznak orderów i odznaczeń.(Dz. U. nr 90, poz.452)

Rozdział 3

Sposób i okoliczności noszenia odznak orderów i odznaczeń

§16

1. Odznaki odznaczeń nosi się w następującej kolejności wynikającej z ich starszeństwa:
 - Krzyż Walecznych
 - Złoty Krzyż Zasługi z Mieczami
 - Złoty Krzyż Zasługi
 - Srebrny Krzyż Zasługi z Mieczami
 - Krzyż Zasługi za Dzielność
 - Srebrny Krzyż Zasługi
 - Brązowy Krzyż Zasługi z Mieczami
 - Brązowy Krzyż Zasługi
 - Medal za Ofiarność i Odwagę
2. Odznaki innych odznaczeń niż określone w ustawie z dnia 16.10.1992 r. o orderach i odznaczeniach nosi się po odznakach odznaczeń wymienionych w ust. 1, w kolejności ich otrzymania.

§17

1. W przypadku posiadania tego samego orderu w dwóch lub więcej klasach, nosi się odznakę najwyższej z posiadanych klas orderu.
2. W przypadku posiadania tego samego odznaczenia w dwóch lub więcej stopniach, nosi się odznakę najwyższego z posiadanych stopni odznaczenia.

§18

Odznaki orderów i odznaczeń nosi się głównie podczas:

- 1) Uroczystości państwowych z udziałem Prezydenta RP, Marszałka Sejmu, Marszałka Senatu lub Prezesa Rady Ministrów,
- 2) Uroczystych obchodów świąt narodowych i wojskowych,
- 3) Wręczania odznak orderów i odznaczeń,
- 4) Innych uroczystości państwowych, stosownie do zaleceń zawartych w zaproszeniu.

§19

W okolicznościach, o których mowa w §18 pkt 3 osoba, której mają zostać wręczone odznaki orderu lub odznaczenia, powinna podczas tej uroczystości nosić pełne odznaki posiadanych orderów i odznaczeń, a przynajmniej najwyższego z nich.

§23

Odznaki orderów i odznaczeń zawieszane na wstążkach długości 55 – 60 mm nosi się na lewej stronie piersi z prawa na lewo w następujący sposób:

1. Odznakę pojedynczego albo pierwszego orderu lub odznaczenia nosi się na ubiorze z kołnierzem wykładanym ponad górną kieszenią, na ubiorze zapinanym pod szyję, wstążkę umieszcza się w odległości około 3 cm od linii zapięcia guzików.
2. Od 2 do 4 odznak orderów lub odznaczeń – w jednym rzędzie bez przerw między wstążkami,
3. Od 5 do 8 odznak orderów lub odznaczeń – w jednym rzędzie, tak aby zajęły szerokość czterech wstążek umieszczonych obok siebie przy czym wstążkę drugiego i kolejnych

odznak orderów i odznaczeń podkłada się częściowo pod wstążkę poprzedniej odznaki orderu lub odznaczenia.

4. Większą liczbę odznak orderów lub odznaczeń nosi się w dwóch lub więcej rzędach, tak aby w pierwszym rzędzie nie było mniej niż pięć i więcej niż osiem, a w ostatnim rzędzie nie mniej niż cztery odznaki orderów lub odznaczeń rozmieszczone na szerokości czterech wstążek.
5. Górny skraj wstążek powinien tworzyć linie poziomą.
6. Rzędy odznak orderów i odznaczeń umieszcza się w ten sposób, aby górny rząd przykrywał wstążki dolnego rzędu w całości.

Rozdział 4

Sposób i okoliczności noszenia miniaturek, barettek, rozetek i wstążeczek

§26

1. W przypadku posiadania tego samego orderu w dwóch lub więcej klasach, nosi się miniaturkę, baretkę lub rozetkę najwyższej z posiadanych klas orderu.
2. W przypadku posiadania tego samego odznaczenia w dwóch lub więcej stopniach, nosi się miniaturkę, baretkę lub wstążeczkę najwyższego z posiadanych stopni odznaczenia.

Nie nosi się jednocześnie:

- pełnej odznaki orderu lub odznaczenia oraz jego miniaturki, baretki, rozetki ani wstążeczki
- miniaturki, rozetki, ani wstążeczki orderu tej samej klasy lub odznaczenia tego samego stopnia.

Baretki

§28.

1. Baretki nosi się na mundurach na lewej stronie piersi, z prawa na lewo w następujący sposób:
 - 1) Pojedynczą baretkę nosi się na mundurze symetrycznie nad górną kieszenią,
 - 2) Od 2 do 4 barettek nosi się w jednym rzędzie obok siebie bez przerw między baretkami, jeżeli kłapa kołnierza munduru zakrywa łączy całkowicie pierwszą baretkę, wówczas nosi się w tym rzędzie tylko trzy baretki,
 - 3) Powyżej czterech barettek nosi się w dwóch lub więcej rzędach bezpośrednio jeden pod drugim, w każdym rzędzie po cztery baretki, przy czym w rzędzie dolnym przy liczbie mniejszej niż cztery baretki nosi się baretki w ten sposób, aby znajdowały się symetrycznie pod bezpośrednim rzędem górnym.
2. Łącznie z baretkami można nosić na lewej stronie piersi jedną pełną odznakę orderu lub odznaczenia. W tym przypadku odznakę orderu lub odznaczenia nosi się na wysokości pierwszej baretki przykrywając ją do połowy.
 - 1) Baretkę sporządza się ze wstążki określonej przepisami dla danego odznaczenia. Jej szerokość równa się szerokości tej wstążki.
 - 2) Wysokość baretki wynosi 8–10 mm. Baretkę nakłada się na podkładkę sukienną lub aksamitną koloru czarnego albo na podkładkę metalową. Podkładka pod baretką powinna być o 2 mm szersza i wyższa od baretki.
 - 3) Wyższe klasy orderów oznaczają się na baretkach przez umieszczenie pośrodku nich rozetek w kolorach wstążki orderowej. Średnica rozetki wynosi 6–8 mm.

Wyższe stopnie odznaczeń oznaczają się przez umieszczenie pośrodku baretki, pionowo, galonika szerokości 5 mm w kolorze złotym lub srebrnym w zależności od stopnia odznaczenia.

Rozdział 5

Umieszczanie odznak, orderów i odznaczeń na sztandarach

§31

Odznaki orderów i odznaczeń umieszcza się na sztandarach w następujący sposób:

1. Odznakę orderu lub odznaczenia zawiesza się na kokardzie uwiązanej ze wstążki określonej przepisami dla danego orderu lub odznaczenia. Kokardę z odznaką orderu lub odznaczenia umocowuje się do drzewca, pod orłem wieńczącym drzewce, od tej strony płata sztandaru, na której umieszczone jest godło państwa lub inne godło (strona główna). Końce wstążki, zakończone frędzlą koloru złotego, zwisają wzdłuż drzewca i nie powinny być dłuższe niż szerokość płata sztandaru.
2. Większą ilość odznak orderów i odznaczeń umieszcza się wzdłuż drzewca z góry na dół według kolejności ich noszenia.

Rozdział 6

Umieszczanie odznak orderów i odznaczeń na poduszkach żałobnych

§32

1. Odznaki orderów i odznaczeń umieszcza się na specjalnie do tego celu przeznaczonych poduszkach w następujący sposób:
 - 1) Jeżeli osoba zmarła dekorowana jest odznakami orderu lub odznaczenia w czasie uroczystości pogrzebowych,
 - 2) W czasie uroczystości pogrzebowych osoby posiadającej orderu lub odznaczenia.
2. Odznaki orderów i odznaczeń umieszcza się na poduszkach w następujący sposób:
 - 1) Od jednej do ośmiu odznak orderów i odznaczeń zawieszonych na wstążkach – na jednej poduszce w dwóch rzędach, według kolejności ich noszenia.